

EKSAMEN

Emnekode: SFB31512	Emne: Økonomi og miljø
Dato: 02.12.2013	Eksamenstid: kl 09.00 til kl 13.00
Hjelpemidler: Ingen	Faglærer: Bjørn-Ivar Davidsen
Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 2 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. Oppgavesettet består av 3 oppgaver. Alle oppgavene skal besvares. Hvor mye oppgavene teller ved sensurering er angitt med prosent bak hver oppgave.	
Sensurdato: 2. januar 2014 Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: www.hiof.no/studentweb	

Oppgave 1 (25%)

En moderne økonomisk tenkning for fremtiden vil kreve større grad av tverrfaglighet. Økologisk innsikt er blant de områdene økonomer må ha større innsikt i. Spørsmålene i det følgende dreier seg nettopp om dette.

- a) hva er viktigste elementene og relasjonene i et øko-system?
- b) forklar kort hvorfor vår samlede økonomiske aktivitet her på kloden er i ferd med å øke jordas gjennomsnittstemperatur med fare for påfølgende klimaendringer

Begrepet 'bærekraft' (sustainability) har en potensielt stor betydning i arbeidet med å utvikle en økonomisk tenkning som tar relasjonene mellom økonomi og miljø mer alvorlig. Men dette begrepet kan forstås og tolkes på ulike måter.

- c) gjør greie for det du mener er en hensiktsmessig og konstruktiv forståelse av begrepet 'bærekraft'

Oppgave 2 (50%)

Forurensninger er et viktig eksempel på uheldig interaksjon mellom økonomisk aktivitet og naturmiljøet. Vi tenker oss nå et marked hvor det produseres og tilbys et produkt X. Framstillingen av dette produktet medfører forurensninger i form av utslipp til luft og vann som bedriftene ikke tar hensyn til. I økonomisk forstand er disse forurensningene, og de negative konsekvensene de har, følgelig en såkalt ekstern virkning. Markedet hvor X omsettes er for øvrig karakterisert ved fullkommen konkurranse.

- a) vis og forklar hvordan denne eksterne virkningen fører til det vi kaller et samfunnsøkonomisk effektivitetstap (eller et dødvektstap)
- b) vis hvordan myndighetene kan bidra til en fjerning av dette effektivitetstapet ved å bruke avgifter som virkemiddel

Når bedriftene i et marked forårsaker store forurensninger, kan det i visse situasjoner være aktuelt å kreve at bedriftene skal rense utslippene sine. Men det er ikke nødvendigvis slik at dette alltid er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

- c) vis og forklar hvordan det i visse situasjoner kan være samfunnsøkonomisk optimalt å kreve at bedriftene renser sine utslipp fullt ut, mens det under andre omstendigheter samfunnsøkonomisk sett vil være bedre å bruke avgifter som virkemiddel

Oppgave 3 (25%)

Relasjonene mellom økonomi og miljø blir ofte ansett for å være problemstillinger av samfunnsøkonomisk karakter. Men det er en uheldig begrensning. Dette er spørsmål og problemstillinger hvor også bedrifter kan bidra på mange måter. Bedriftenes egeninteresse kan her forenes med det som er gunstig for samfunnet som helhet.

- a) hvilke forhold taler for at en bedrift skulle være interessert i å ta mer hensyn til miljøet i sin daglige virksomhet?
- b) gi noen eksempler på hvordan en bedrift kan gå fram for å gjennomføre slike tiltak i praksis